

BELOKEN PASEN
Overweging 2de zondag van Pasen (11 april 2021)

Vroeger heette deze zondag Beloken Pasen. Beloken komt van het werkwoord 'beluiken': de luiken sluiten. Het geeft de afsluiting van de Paasweek aan. Voor kerkzangers heet deze zondag Quasimodo-zondag naar de beginwoorden van het Gregoriaanse intredegezag, waarmee we deze viering zijn begonnen. Maar deze zondag heet sinds 2000 ook nog Barmhartigheidszondag en in de Oosterse kerken Thomas-zondag. Een zondag dus met vele namen.

In de vier evangeliën staat niets vermeld over de verrijzenis van Jezus zelf. Daar zijn geen woorden voor gevonden. Hoe de verrijzenis zich heeft voltrokken en wat deze teweeggebracht heeft in de ervaringen van Jezus' leerlingen is bespreekbaar gemaakt door verhalen te vertellen met een boodschap. In het evangelie van Marcus gaan drie vrouwen naar het graf om Jezus lichaam te balsemen en krijgen van een in het wit geklede jongeman te horen: 'Hij opgewekt uit de dood, hij is niet hier'. Deze paasboodschap is een Openbaring van God komende uit de mond van een engel, een bode van God. Dát Jezus uit de dood is opgewekt horen we van God zelf. Hóe dat is ook een zaak van God; te onbeschrijflijk voor menselijke woorden.

Wat deze boodschap inhield was voor de trouwste leerlingen van Jezus niet meteen duidelijk. Het leidde niet direct tot grote herkenning of vreugde. Het evangelieverhaal van vandaag gaat over één van de verschijningen van Jezus na zijn dood aan de Elf.

De Elf hebben zich afgezonderd. De deuren van hun verblijfplaats zijn gesloten uit vrees voor de Joden. Nadat Jezus in de Hof van Olijven gevangen was genomen, zijn ze allemaal op de vlucht geslagen. De dood van hun Meester hebben ze als schokkend ervaren, ze kunnen er nog geen betekenis aan geven (net als de Emmaüsgangers), maar van een echte breuk is geen sprake daarvoor hebben ze Jezus onvoorwaardelijk geloofd en te veel liefgehad. Ze zijn ten diepste ontgoocheld en op dat moment nog kleingelovig. Inmiddels zijn ze weer onder leiding van Petrus samengekomen om na te denken over wat er allemaal is gebeurd.

Midden in hun gesprek laat Jezus zich ineens zien. In het evangelie van volgende week staat dat ze in hun verbijstering en schrik een geest meenden te zien. Dit zal bij deze verschijning ook wel geweest zijn. Maar Jezus toont, nadat Hij hun vrede heeft toegewenst, zijn handen en zijn zijde, om duidelijk te maken dat hij geen geest is. Een geest heeft immers geen lichaam. Jezus geeft zich hier te zien in een vergeestelijkt lichaam. Thomas was afwezig en toen de andere leerlingen hem vertelden dat ze Jezus de Heer hadden gezien, kon hij dat moeilijk geloven. Hij zei dat hij het pas zou geloven als hij zelf het lichaam van Jezus kon aanraken.

Acht dagen later zijn de Elf leerlingen weer bij elkaar. Ook Thomas is nu aanwezig. Jezus veroordeelt de twijfelaar niet, want wie van ons is zonder twijfel? Jezus nodigt Thomas uit om zijn handen en zijde aan te raken. Waarop Thomas tot zien en geloof komt: 'Mijn Heer en mijn God!' De kortste geloofsbelijdenis in de Bijbel.

De kern van het evangelie van vandaag bestaat uit de woorden: "Vrede zij U" (tot driemaal toe uitgesproken), een vrede in de zin van welzijn, geluk en vertrouwen die Jezus ons geeft – Zijn vrede, - en "Mijn Heer en mijn God", het kunnen beamen dat God zich in Jezus heeft geopenbaard.

De verschijningen van Jezus na zijn dood, die we tot Hemelvaart, te horen krijgen, hebben drie onderdelen gemeen: 1) het initiatief gaat uit van Jezus zelf, Hij geeft zich te zien; 2) een herkenning en -erkenningsmoment. Zijn leerlingen *herkennen* Hem als dezelfde Jezus met wie ze hun leven hier op aarde gedeeld hebben en die ze nu *erkennen* als de Gezondene van God, als Gods Zoon; 3) een zendingsmoment: de machtiging om de opdracht van Jezus voort te zetten; in het verhaal van vandaag om zonden te vergeven. Want alleen God kan zonden vergeven.

De verrijzenis en de verschijningsverhalen zijn voor ons een uitnodiging om net als de Elf tot geloof te komen in de Verrezen Christus. Geloven we in zijn bestaan en woorden nu Hij in dit aardse leven niet meer lijfelijk aanwezig is?

De eerste en de tweede lezingen sluiten op elkaar aan. De *Handelingen* geven ons een beeld van de levensstijl van de eerste christelijke gemeenschappen. Bezit, vreugde en pijn worden met elkaar gedeeld. De *eerste brief van Johannes* maakt ons duidelijk waarom we dit doen, want iedereen die gelooft dat Jezus de Christus is, is uit God geboren. Daarom dienen wij als kinderen van God elkaar lief te hebben.

In deze coronatijd hebben we gezien wat mensen voor elkaar kunnen betekenen. Zorg, tijd en aandacht geven aan mensen die ziek of eenzaam zijn, hulpbehoevenden helpen naar de prikposten, contact onderhouden met medemensen, kinderen die niet naar school kunnen opvangen, voedsel delen met elkaar via voedselbanken, de coronamaatregelen in acht nemen. Als we delen met elkaar en niet ons eigenbelang vooropstellen, handelen we in de geest van Jezus. Het gaat om medeverantwoordelijk zijn voor anderen. Hierin is Jezus tijdens zijn aardse leven ons voorgegaan in Zijn omgang met zieken, armen, misdeelden, zondaars, verschoppelingen en foutievelingen.

Andreaskoor Weurt, SV